

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

**OBRAZOVANJE U FUNKCIJI
MODERNIZACIJE DRUŠTVA**

**ROLE OF
EDUCATION IN
MODERNIZATION
OF SOCIETY**

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadivević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaja 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

PARAMETRI PROFESIONALNIH AKTIVNOSTI STUDENATA

Olga Mihajlova*

Ruski Univerzitet prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

U ovom istraživanju se polazi od pretpostavke da se aktivnost ličnosti manifestuje kroz praktičnu i direktnu interakciju osobe sa društvom. Teorijsko-metodološki okvir rada je zasnovan na istraživanjima o profesionalnim aktivnostima ličnosti koja obuhvataju: sistemsko-dinamički pristup u analizi života ličnosti (Rubinštejn, Abuljhanova-Slavska, Anciferova); analizu predstava o ličnosti kao subjektu profesionalnih aktivnosti (Uznadz, Brušlinski); akmeološki model inovativnih aktivnosti (Ribnikov, Ananjev, Kuzmina, Derkač). Ključne karakteristike profesionalnih aktivnosti su: 1. stremljenje ka razumevanju i prihvatanju novih naprednih ideja (inovativnost); 2. spremnost da se usvajaju nova profesionalna iskustva i da se neprestano profesionalno usavršava; 3. otvorenost prema eksperimentisanju; 4. usresređenost na ciljeve i upornost pri njihovoj realizaciji; 5. prepoznavanje društvenokorisnih rezultata rada; 6. nastojanje da se uspostavi konstruktivna saradnja sa drugim ljudima. Cilj ovog istraživanja se odnosi na definisanje specifičnih parametara pri ispoljavanju profesionalnih aktivnosti kod studenata sa društvenih i tehničkih fakulteta. Uzorak je činilo 200 ispitanika: 110 studenata Filološkog fakulteta (studije filologije i psihologije) i 90 studenata Inženjerske akademije. Ispitanici su studenti III, IV, V i VI godine fakulteta, uzrasta od 18 do 25 godina. Korišćeni su sledeći instrumenti: 1. upitnik „Spremnost ličnosti za promene“ (Personal change-readiness survey); 2. upitnik „Inovativnost ličnosti“; 3. upitnik „Skala tolerantnosti na neodređenost“ 4. upitnik „Dijagnostika nivoa moralno-etičke odgovornosti ličnosti“. Prilikom obrade podataka korišćen je neparametrijski Man-Vitnijev test, Spirmanov test korelacije i faktorska analiza. Rezultati istraživanja su pokazali da su parametri inovativnosti ličnosti bili više izraženi kod studenata tehničkih fakulteta, dok je nivo moralno-etičke odgovornosti i tolerantnosti za neodređenost više razvijen kod studenata sa društvenih smerova. Rezultati upućuju na to da postoje statistički značajne razlike između komponenata profesionalnih aktivnosti studenata ova dva fakulteta. Na osnovu izvršene faktorske analize definisana je struktura aktivnosti studenata: faktor socijalne odgovornosti; faktor inovativnosti; emocionalno-kreativni faktor i pozitivnoadaptivni faktor. Rezultati istraživanja su doprineli da se definišu parametri i faktori na osnovu kojih su formulisani pravci i strategija pedagoško-psihološkog praćenja razvoja profesionalnih aktivnosti studenata koja se realizuje u nekoliko faza: (a) razvoj intelektualne aktivnosti ličnosti i formiranje liderskih osobina; (b) praćenje prilagođavanja na tržištu rada i spremnost za naučnoistraživački rad; (v) razvoj efikasnih tehnologija samorealizacije potencijala ličnosti i (g) obezbeđenje naučnopraktičnog rada i profesionalnog osamostaljivanja.

Ključne reči: aktivnost, delatnost, inovativnost ličnosti, studenti, visoko obrazovanje.

* E-mail: mikhaylova-ob@rudn.ru

PARAMETERS OF PROFESSIONAL ACTIVITIES OF THE STUDENTS

Olga Mikhailova*

Peoples' Friendship University of Russia (RUDN University), Moscow, Russia

The starting point of this research is presumption that activity of a personality manifests itself through a practical and direct interaction between a person and society. Theoretical and methodological framework of the paper rests on the research of professional activities of a personality that include: dynamic system approach in analysis of a personality's life (Rubinstein, Abulhanova-Slavskaya, Anciferova); analysis of ideas about personality as a subject of professional activities (Uznadze, Bruslinsky); acmeological model of innovative activities (Rybnikov, Ananyev, Kuzmina, Derkac). The key features of professional activities are: 1. striving to understanding and accepting the new progressive ideas (inventiveness); 2. readiness to adopt new professional experiences and constantly improve oneself professionally; 3. openness to experimenting; 4. focus on goals and persistence in their fulfilment; 5. recognition of socially beneficial impact of one's work; 6. effort to establish constructive collaboration with other people. The objective of this research is to define specific parameters in demonstration of professional activities of students from humanities and technical faculties. The sample consisted of 200 respondents: 110 students of the Faculty of Philology (studies of philology and psychology) and 90 students of Engineering Academy. The respondents are students of the 3rd, 4th, 5th and 6th academic years, between 18 and 25 years of age. The following instruments were used: 1. Personal change-readiness survey; 2. Personal innovativeness survey; 3. Intolerance to uncertainty scale; 4. Diagnostics of level of ethical responsibility of a personality. In data processing, the nonparametric Mann-Whitney test has been used, as well as Spearman's correlation test and factor analysis. The research results show that parameters of personal innovativeness are more evident at technical university students whereas the ethical responsibility level and tolerance to uncertainty is more developed at the students of humanities. The results indicate that there is statistically significant difference between the components of professional activities regarding the students of these two faculties. Upon the factor analysis, the structure of students' activity is defined: the social responsibility factor; the inventiveness factor; the emotional creativity factor and positive adaptation factor. The research results contributed towards defining parameters and factors that helped formulate directions and strategy of pedagogical and psychological monitoring of development of students' professional activities. This development is carried out in several phases: (a) development of intellectual activities of a personality and creating leadership qualities; (b) monitoring the adjustments to labor market requirements and readiness for scientific research work; (c) development of efficient technologies for self-realization of personality's potentials and (d) providing the practical work in science and professional independence.

Keywords: activity, profession, inventiveness of personality, students, higher education.

* E-mail: mikhaylova-ob@rudn.ru

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Образовање у функцији модернизације друштва : зборник резимеа /
24. Међународна научна конференција "Педагошка истраживања и
школска пракса" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2019 (Београд : Кућа штампе plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716